

MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 13/2008 vp

Hallituksen esitys riistavahinkolaiksi ja laiksi metsästyslain 87 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 16 päivänä kesäkuuta 2008 lähettänyt maa- ja metsätalousvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen riistavahinkolaiksi ja laiksi metsästyslain 87 §:n muuttamisesta (HE 90/2008 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- neuvotteleva virkamies Sami Niemi, ylitarkastaja Jussi Laanikari ja ylitarkastaja Outi Helander, maa- ja metsätalousministeriö
- lainsäädäntöneuvos Tuomo Antila, oikeusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Pentti Normia, sisäasiainministeriö
- hallitusneuvos Anna-Liisa Tarvainen, liikenne- ja viestintäministeriö
- hallitusneuvos Hannu Karjalainen, ympäristöministeriö
- budjettineuvos Kati Suihkonen, valtiovarainministeriö
- ylitarkastaja Jukka Bisi, Metsähallitus
- tulosalueen päällikkö Klaus Yrjönen, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio
- ylijohtaja Eero Helle ja tutkimusjohtaja Vesa Ruusila, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
- toimistopäällikkö Pekka Syrjänen, Valtiokonttori
- riistapäällikkö Juha Kuittinen, Pohjois-Karjalan riistanhoitopiiri

- lakimies Vesa Malila, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- vakuutusasiantuntija Mari Pekonen-Ranta, Finanssialan Keskusliitto
- toiminnanjohtaja Markku Myllylä, Kalatalouden Keskusliitto
- toiminnanjohtaja Jari Pigg, Metsästäjien Keskusjärjestö
- luonnonsuojelusihteeri Tapani Veistola, Suomen luonnonsuojeluliitto ry
- mehiläishoidon neuvoja Ari Seppälä, Suomen Mehiläishoitajain liitto
- toiminnanjohtaja Hannu Salo, Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto ry
- toimitusjohtaja Kim Jordas, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
- puheenjohtaja Lauri Kontro, Suomen Metsästäjäläitto ry
- Jaakko Ilvonen, Suomen Suurpetoyhdistys ry
- jäsen Tuomo Jääskeläinen, Lammasyhdistys
- Riistanhoitoyhdistyksen puheenjohtaja Esa Rätty
- puheenjohtaja Jukka Knuuti ja toiminnanjohtaja Pertti Viik, Paliskuntain yhdistys
- puheenjohtaja Klemetti Näkkäläjäarvi, saamelaiskäräjät
- kolttien luottamusmies Veikko Feodoroff, Kolttien kyläkokous
- poromies Vilho Pesonen
- poroisäntä Ari Junntila, Hallan paliskunta
- puutarhayrittäjä Marja-Leena Bilund
- luontokuvaaja, luontomatkailuyrittäjä Lassi Rautiainen.

Lisäksi kirjallisen lausunnon ovat antaneet

- Metsäntutkimuslaitos
- Pohjois-Savon riistanhoitopiiri
- Liikennevakuutuskeskus

- Suomen Kalankasvattajain liitto
- Suomen Kennelliitto
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi riistavahinkolaki. Esityksessä ehdotetaan, että riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvausten maksamisen perusteista, niiden myöntämisessä noudatettavasta menettelystä sekä perusteettomasti maksettujen korvausten takaisin perimisestä säädettäisiin valtioneuvoston asetuksen sijasta lailla. Lakiin ehdotetaan otettavaksi myös säännökset avustusten myöntämisestä vahinkojen ennalta ehkäisemiseen, pienimmästä korvattavasta vahingosta, menettelytavoista, viranomaisten tietojensaantioikeudesta, tietojen luovuttamisesta, korvauksen palauttamisesta, palautettavalle tai takaisin perittävälle määrälle maksettavasta korosta, viivästyskorosta sekä muutoksenhausta.

Riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että korvauksesta vähennettävästä 250 euron omavastuusta luovuttaisiin ja että laissa tarkoitettujen riistaeläinten aiheuttamat viljelys-, eläin-, irtaimisto-, poro- ja metsävahingot korvattaisiin ilman euromääräistä rajoitusta, jos korvauksen hakijalle aiheutuneiden vahinkojen yhteenlaskettu määrä kalenterivuotta kohti on enemmän kuin 250 euroa. Suurpetojen aiheuttamat henkilövahingot ehdotetaan korvattavaksi myös niissä tapauksissa, joissa vahingon määrä on alle 250 euroa. Lisäksi ehdotetaan, että hirvieläinten ja suurpetojen aiheuttamia liikennevahinkoja ei enää korvattaisi. Toisaalta ehdotetaan, että aikaisemmasta poiketen myös suurpetovahinkoja koskevan maastotar-

kastuksen suorittamisesta ja vahingon arvioinnista perittävät maksut korvattaisiin.

Porovahinkojen korvaamisen perusteita ehdotetaan muutettavaksi siten, että suurpedon tappamaa aikuista poroa tai siitosvasaa ei enää korvattaisi käyvältä arvoltaan kaksinkertaisena vaan puolitoistakertaisena. Porovahingosta maksettava korvaus ehdotetaan maksettavaksi enintään käypään arvoon asti poronomistajalle tai, jos poronomistajaa ei tiedetä, paliskunnalle. Loppuosa korvauksesta maksettaisiin paliskunnalle. Lisäksi paliskunnalle voitaisiin maksaa poronomistajille edelleen jaettavaksi laskennallisin perustein määräytyvää vasahävikikorvausta niistä vassoista, joiden arvioidaan jäävän kadoksiin suurpetojen aiheuttamien vahinkojen vuoksi vassonnan ja erotusten välisenä aikana. Lisäksi esityksessä ehdotetaan korvattavaksi paliskunnille poikkeuksellisen suurista porovahingoista erityiskorvaus.

Lakia tarkemmat säännökset annettaisiin valtioneuvoston asetuksella. Teknislouhteisista seikoista säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella tai Maaseutuviraston määräyksellä.

Metsästyslakiin sisältyvä riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskeva säännös ehdotetaan korvattavaksi viittauksella ehdotettuun uuteen lakiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan niiden vahvistamista seuraavan kalenterivuoden alusta lukien.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

*Yleisperustelut**Yleistä*

Esityksen perusteluissa on todettu, että suurpetojen ja hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvausjärjestelmä on Suomessa ollut osa riistanhoitoa ja metsästyksen ohjausta jo viime vuosisadan alusta lähtien. Korvauksen saajat ja korvauskäytännöt ovat vuosien saatossa muuttuneet ja kehittyneet yhteiskunnan muun kehittymisen myötä. Viimeisimpänä muutoksena Suomen EU-jäsenyyden sekä siitä tulleiden erityisten suurpetoja koskevien suojeluvelvoitteiden vuoksi suurpetojen aiheuttamien vahinkojen korvaamiseen on tullut näiden lajien suojeluun liittyviä näkökohtia.

Valiokunta kiinnittää erityistä huomiota siihen, että Suomen EU-jäsenyyden myötä etenkin suurpetojen aiheuttamien vahinkojen korvausjärjestelmän merkitys on kasvanut, sillä suurpetojen metsästys ei Euroopan neuvoston luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta antaman direktiivin 92/43/ETY (jäljempänä luontodirektiivi) velvoitteiden johdosta voi muodostaa samanlaista tehokasta keinoa vahinkojen vähentämiseen kuin aiemmin. Luontodirektiivin liitteen IV lajien (karhu, ilves ja susi poronhoitoalueen ulkopuolella) metsästyksen salliminen edellyttää ensin muiden tyydyttävien ratkaisujen selvittämistä. Suurpetojen aiheuttamien vahinkojen korvaamisella on tässä suhteessa huomattava merkitys. Valiokunta painottaa sitä, että korvausjärjestelmän kattavuuteen tehtävät parannukset lisäävät yleistä hyväksyttävyyttä ja kansalaisten myönteistä suhtautumista kyseisten lajien suojeluun. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskevat nykyiset voimassa olevat säädökset on valmisteltu ja saatettu voimaan ennen perustuslain voimaantuloa. Esityksen perusteluissa onkin todettu, että perustuslain voimaantulon jälkeen korvausjärjestelmää koskevat asetukset eivät kaikilta osin enää täytä perustuslaissa säädöstasolle asetettuja vaatimuksia. Hyvän

lainsäädännön vaatimukset ja perustuslain 80 §:n säännökset huomioon ottaen valiokunta pitääkin tarpeellisena, että riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskevat säännökset saatetaan nykyvaatimuksia vastaaviksi ja kootaan samaan lakiin.

Valiokunta toteaa, että nykyisiä korvausjärjestelmiä on kritisoitu erityisesti niihin sisältyvän omavastuun osalta. Valiokunta pitää erittäin tarpeellisena sitä, että riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaamista koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi siten, että korvauksesta vähennettävästä 250 euron omavastuusta luovuttaisiin. Laissa tarkoitettujen riistaeläinten aiheuttamat viljelys-, eläin-, irtaimisto-, poro- ja metsävahingot korvattaisiin ilman euromääräistä rajoitusta, jos korvauksen hakijalle aiheutuneiden vahinkojen yhteenlaskettu määrä kalenterivuotta kohti olisi enemmän kuin 250 euroa. Rajoitus ei kuitenkaan koskisi suurpetojen aiheuttamia henkilövahinkoja. Valiokunta toteaa, että esitystä koskeneessa laajassa asiantuntijakuulemisessa on useamman vahinkolajin osalta käynyt ilmi tarve alentaa kyseistä 250 euron rajoitusta korvauksen maksamiselle. Valiokunta tuleekin jäljempänä mietinnön yksityiskohtaisissa perusteluissa ehdottamaan rajoituksen alentamista 170 euroon.

Edellytyksenä riistaeläimen aiheuttaman vahingon korvaamiselle olisi riistavahinkolakiehdotuksen mukaan myös, että korvausten maksamiseen on osoitettu varoja valtion talousarviossa. Valiokunta korostaa sitä, että korvausten keskeyttämättömän maksamisen turvaamiseksi tulee tarvittaessa valmistella hyvissä ajoin asiaa koskeva valtion lisätalousarvio annettavaksi eduskunnalle.

Esityksessä ehdotetaan myös, että aiemmin korvaamatta jääneet korvauksen hakijan maksamat suurpetovahinkojen arviointikustannukset korvattaisiin niissä tapauksissa, joissa itse vahinkokin korvataan. Toisaalta esityksessä ehdotetaan, että hirvieläinten ja suurpetojen aiheuttamia liikennevahinkoja ei enää korvattaisi, koska ajoneuvoille on saatavissa edulliseen hintaan yk-

sityiseltä vakuutusosalta yhdistelmävakuutukseen sisältyvä vakuutusturva myös hirvieläinten aiheuttamien liikennevahinkojen varalta.

Myös suurpetojen porotaloudelle aiheuttamien vahinkojen korvausten riittävyys tosiasiasa tapahtuneiden vahinkojen kattamisena on muun ohella asetettu kyseenalaiseksi. Esityksen perusteluissa on todettu, että ongelmana on ollut erityisesti karhujen aiheuttamat vahingot poronvasoille. Lisäksi viime vuosina voimistuneen susikannan myötä on havaittu, että suurpetojen aiheuttamia kumulatiivisia vahinkoja ei pystytä nykyisen järjestelmän puitteissa korvaamaan. Valiokunta tulee jäljempänä kiinnittämään erityistä huomiota porotaloudelle aiheutuviin vahinkoihin ja ehdottamaan muutoksia esityksen mukaisin säännösehdoituksin.

Esityksen perusteluista käy ilmi, että Euroopan yhteisön lainsäädännön näkökulmasta eläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen maa- ja metsätaloudelle valtion budjettivaroin on perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettua valtiontukea. Komission lähtökohtana on, että jäsenvaltioiden tulee muuttaa voimassaolevat järjestelmät suuntaviivojen ja yhteisön oikeuden kanssa yhteensopiviksi eli toteuttaa niin sanotut aiheelliset toimenpiteet. Esityksen perusteluissa on todettu, että siltä osin kun on kysymys eläinten maataloudelle aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta, ei tarvetta niin sanottujen aiheellisten toimenpiteiden toteuttamiseen eli järjestelmän sisällölliseen muuttamiseen ole yhteisön oikeuden näkökulmasta. Eläinten metsille aiheuttamien vahinkojen korvaaminen on erikseen suuntaviivoissa todettu sallituksi tueksi. Valiokunta toteaaakin, että mainituilta osin ehdotettua lakia ei tarvitse notifioida komissiolle. Sen sijaan porotaloudelle aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseen esityksessä ehdotetaan sisällöllisiä muutoksia, jotka edellyttävät komission hyväksyntää.

Porotalousvahingot

Esityksessä ehdotetaan porovahinkojen korvaamisperusteita muutettavaksi siten, että suurpedon tappaman tai suurpetovahingon takia lopetetun poron tai erotuksessa siitosvasaksi jätetyn

poron käypää arvoa ei enää korvattaisi kaksinkertaisena vaan puolitoistakertaisena. Porovahingosta maksettava korvaus ehdotetaan maksettavaksi enintään käypään arvoon asti poronomistajalle tai, jos poronomistajaa ei tiedetä, paliskunnalle. Loppuosa korvauksesta maksettaisiin paliskunnalle. Asiantuntijakuulemisessa valiokunnan huomiota on kiinnitetty siihen, että ehdotettu säännös heikentäisi vahingonkärsijän asemaa, koska korvaus ohjaantuisi kaikille paliskunnan osakkaille poroluvun suhteessa. Valiokunta tulee ehdottamaan jäljempänä, että korvaus maksettaisiin poronomistajille puolitoistakertaisena, mikäli omistaja olisi tiedossa. Tämä sääntely vastaisi nyt voimassa olevaa sääntelyä.

Valiokunta toteaa, että suurpedot syövät pienet poronvasat usein kokonaan ja muutoinkin vasojen pienestä koosta johtuen niiden ruhojäänteiden löytäminen maastosta on vaikeaa. Etenkin suurpetojen vasoihin kohdistama saalistus lumettomana aikana on erittäin vaikea havaita, etenkin karhun jäljiltä pienistä vasoista ei jää käytännössä juurikaan merkkejä maastoon. Koska nykyjärjestelmässä on korvattu vain löydettyjen porojen arvo, on korvausten saaminen ollut erittäin sattumanvaraista. Uudella vasahävikki-korvauksella pyritäänkin kattamaan aiempaa kattavammin suurpetojen kesän aikana tappamien poronvasojen arvo. Paliskunnalle maksettaisiin laskennallisin perustein määräytyvää vasahävikki-korvausta niistä poronvasoista, joiden arvioidaan jäävän kadoksiin suurpetojen aiheuttamien vahinkojen vuoksi vasonnan ja erotusten välisenä aikana. Paliskunta jakaisi korvauksen edelleen poronomistajille.

Asiantuntijakuulemisessa edellä kuvattua esitykseen sisältyvää ehdotusta vasahävikki-korvaukseksi on kuitenkin pidetty vaikeaselkoisena. Lisäksi on todettu, että tarkoituksenmukaista olisi korvauksen kohdistuminen nimenomaan vasonnan ja syksyn väliseen vasahävikkiin eli siihen ajanjaksoon, jolloin suurpetojen aiheuttamien vahinkojen todentaminen on lähes mahdotonta. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta tulee ehdottamaan, että vasonnan ja marraskuun viimeisen päivän välisenä

aikana suurpetojen tappamat tai suurpetojen aiheuttamien vahinkojen takia lopetetut poronvasat korvattaisiin 14 §:n mukaisessa menettelyssä (vasahävikkikorvaus). Joulukuun ensimmäisestä päivästä alkaen suurpetojen tappamat poronvasat korvattaisiin 13 §:n nojalla (porovahinkojen korvaaminen).

Koska vahinkojen vähentäminen ja ennaltaehkäisy ensisijaisesti metsästyksen keinoin on edellä todetun mukaisesti luontodirektiivin takia rajoitettua, valiokunta pitää erittäin tarpeellisena esityksessä ehdotettua mahdollisuutta maksaa erityistä korotettua korvausta tietyille paliskunnille, joiden alueella suurpedot ovat pitkään aiheuttaneet poikkeuksellisen suuria vahinkoja. Korvauksen saamisen edellytyksenä olisi, että paliskunnan porovahinkojen määrä kolmelta edelliseltä vuodelta suhteutettuna eloporojen ja teurasporojen yhteismäärään ylittäisi valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävän vähimmäismäärän. Perusteluista käy ilmi, että esityksen laatimisen aikana keväällä 2008 käytössä olleiden tietojen perusteella neljä paliskuntaa poronhoitoalueen kaakkoisosassa olisivat täyttämässä esillä olleen kriteerin (kolme prosenttia) lähivuosien aikana, mikäli vahinkokehitys jatkuu samanlaisena. Nämä paliskunnat olivat Halla, Hossa-Irni, Kallioluoma sekä Näljänkä. Näiden paliskuntien alueilla erityisesti susien aiheuttamat vahingot ovat lisääntyneet 2000-luvulla huomattavasti. Suurpetojen aiheuttamat vahingot ovat jo vaikuttaneet paliskuntien porokarjojen tuottavaan osaan, mikä on heikentänyt merkittävästi paliskuntien tuottavuutta.

Siltä osin kuin eräissä paliskunnissa vahingot porotaloudelle ovat poikkeuksellisen suuria aiheuttaen edellä todetun mukaisesti merkittävää heikennystä paliskuntien tuottavuuteen, valiokunta pitää tarpeellisena, että selvitetään mahdollisuudet luoda erityinen järjestelmä koskien elinkeinosta luopumista. Valiokunta toteaa, että laki maatalouden harjoittamisesta luopumisen tukemisesta (612/2006) koskee myös porotalouden harjoittajia. Laki on määräaikainen, ja sen nojalla voi luopua elinkeinosta vuoden 2010 loppuun asti. Voimassa olevan lain mukaan poromies voi joko tehdä porotaloustilallaan sukupol-

venvaihdon tai luovuttaa poronsa lisäporoiksi toiselle porotalouden harjoittajalle. Sen sijaan sellaista tukijärjestelmää ei tällä hetkellä ole, jolla tuettaisiin maatalouden tai porotalouden harjoittamisen lopettamista siten, että edellytyksenä on maatalouden/porotalouden harjoittamisen lopettaminen pysyvästi ja lopullisesti, mikä on toinen EU:n maatalouden valtiontukisääntöihin sisältyvä mahdollisuus tukea tuotannon lopettamista. Valiokunnalle toimitetusta selvityksestä on käynyt ilmi, että maa- ja metsätalousministeriössä on parhaillaan selvittävänä mahdollisuus jatkaa tukijärjestelmää vuoden 2010 jälkeen. Samalla käsitellään myös porotaloutta koskevia luopumisehtoja. Valiokunta pitää tärkeänä, että tässä yhteydessä selvitetään myös tarve luoda erityinen tukijärjestelmä, joka mahdollistaisi porotaloudesta luopumisen edellä todetun mukaisesti alueilla, joissa suurpedot aiheuttavat niin suuria vahinkoja, että porokarjojen ja sitä kautta paliskuntien tuottavuus alenee.

Valiokunta toteaa, että luotettavien ja mahdollisimman oikeiden laskelmien tekeminen vahingoista edellyttää seikkaperäistä tietoa vasahävikin määrästä ja eri suurpetolajien esiintymistiheyksistä poronhoitoalueella. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että petojen aiheuttamaa poronvasahävikkä on tutkittu jo useiden vuosien aikana eri puolilla poronhoitoaluetta. Vaikka perustietoa onkin jo melkoisesti, vasahävikin määrästä on tärkeä saada lisätietoa. Selvityksessä on painotettu sitä, että ensisijaisesti on voitava tehostaa tutkimusta koskien lumijälkiin perustuvia suden, ahman ja ilveksen kanta-arvioita kehittämällä havainnointiverkostoa ja kanta-arviointimenetelmiä. Vaikeimmin toteutettava on karhun kanta-arvion parantaminen, koska laji ei juuri liiku havainnoitavissa lumisissa olosuhteissa lyhyttä kevätaikaa lukuun ottamatta, jolloin puolestaan havainnoitsijoita liikkuu maastossa vähän. Valiokunta korostaa sitä, että nykyistä tarkemmat suurpetojen kantaarviot palvelisivat myös korvattavaksi ehdotettujen poikkeuksellisten suurten porovahinkojen arvioimista ja korvaamista.

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu myös tutkimuksen osalta, että monet pa-

rannukset vaikuttavat myönteisesti yleiseen ilmapiiriin suurpetojen aiheuttamiin vahinkoihin suhtautumisessa. Muutamat nykyisin ongelmallisiksi koetut asiat ovat alentaneet osaltaan hakkuutta osallistua tutkimuksen hyväksi tehtävään mittavaan vapaaehtoistyöhön, mikä on havaittu käytännön työssä.

Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä myös huomiota hirvien aiheuttamiin vahinkoihin porotalouden aitarakennelmille. Valiokunta katsoo, että asia tulee ottaa huomioon poro- ja luonतालouden rahoituslain (45/2000) mukaisessa tukijärjestelmässä, jota ollaan uudistamassa. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että valtion avustuksen tasoa aitainvestointeihin korotetaan, mikä kompensoi paliskuntien kärsimiä tappioita. Valiokunta tuo samalla esiin sen, että avustukset luovat työtilaisuuksia aktiivisille poromiehille, jotka siten hyötyvät tuista myös palkkatuloina.

Metsätalousvahingot

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä uudistuksena sitä, että hallituksen esityksessä ehdotetaan luotavaksi erityinen riistavahinkorekisteri, johon voidaan aiempaa järjestelmällisemmällä tavalla kerätä ja tallentaa tietoa kaikista riistaeläinten aiheuttamista vahingoista. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu hirvien aiheuttamien metsävahinkojen osalta, että etenkin paikatietoon sidottuna näitä vuosittaisia metsävahinkotietoja voitaisiin hyödyntää aikaisempaa tehokkaammin hirvikantojen metsästyksen mitoituksessa, ohjaamisessa ja kohdentamisessa. Onkin arvioitavissa, että tämä mahdollistaa aiempaa paremmin metsästyksellä ja muilla rinnakkaisilla toimenpiteillä vahinkojen tehokkaamman ja kohdistetumman ennaltaehkäisyn. Lisäksi valiokunta pitää erittäin tärkeänä, että riistavahinkorekisteriä voidaan käyttää myös tutkimuksellisissa tarkoituksissa.

Valiokunta toteaa, että hallituksen esitys perustuu pääosiltaan maa- ja metsätalousministeriön 22.9.2004 asettaman työryhmän tekemään esitykseen (Riistavahinkotyöryhmän muistio; Työryhmämuistio MMM 2005:13). Siinä todettiin hirvieläinten aiheuttamista metsävahingoista muun ohella, että hirvieläinten aiheuttamista

vahingoista ongelmallisimmat ovat hirvien talvilaidunalueilleen aiheuttamat vahingot. Työryhmä totesi, että sillä ei ole ollut työryhmälle asetettuihin tehtäviin ja aikatauluun nähden edellytyksiä tehdä hirvieläinten talvilaidunalueiden osalta konkreettisia esityksiä. Työryhmä katsoi kuitenkin, että asia muodostaa kokonaisuuden, jota tulisi selvittää erillisenä asiana. Työryhmä esitti tutkittavaksi, voitaisiinko tällaiset erityiset talvilaidunongelmat hoitaa esimerkiksi luonnonarvokaupan tyyppisten menettelyjen tapaan määräaikailla useita vuosia kesvilla toimenpiteillä. Tällöin maanomistajille aiheutuva pysyväisluonteinen haitta pahimmilla hirvien talvilaidunalueilla olisi mahdollista hoitaa ja samalla pitemmän ajan kuluessa säästää vahinkojen korvaukseen tarvittavia varoja. Valiokunta pitääkin tarpeellisena, että selvitetään uusia korvauskäytäntöjä hirvien talvilaidunalueillaan aiheuttamien vahinkojen osalta.

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että hirvien aiheuttamista metsävahingoista pyyntilupamaksuvaroilla maksetut korvaukset ovat olleet ennätyksellisen suuria viimeisten vuosien aikana. Hirvivahinkojen määrän kasvu on näkynyt myös viimeisimmissä valtakunnan metsien inventointien (VM19 ja VM10) mittausaineistoihin perustuvissa metsäkeskuksittaisissa tuloksissa. Toisaalta niiden perusteella on myös arvioitavissa, että huomattava osa metsävahinkokohteista jää nykyisen korvausjärjestelmän ulkopuolelle. Tämän seurauksena hirvien aiheuttamat todelliset metsävahingot ovat vuosittaisia korvaustilastoja suurempia. Viime vuosina suunnitelmallisesti tehostetun hirvenmetsästyksen ansiosta korvattavat vahinkokertymät näyttävät kuitenkin kääntyneen laskusuuntaan. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että mahdollisesti säästyviä määrärahoja voidaan käyttää hallituksen esityksen mukaisesti materiaalien hankintaan, tutkimukseen ja kehitystyöhön siltä osin, kuin niiden tavoitteena on vahinkojen ehkäiseminen. Valiokunta korostaa-kin vahinkojen ennaltaehkäisemisen keskeistä merkitystä yleensäkin.

Valiokunta pitää erittäin tärkeänä maanomistajien ja erityisesti metsänomistajien aktiivista

yhteydenpitoa alueidensa hirvenmetsästäjiin, jotta hirvenmetsästäjät voisivat kohdistaa metsänomistajien toiveiden mukaisesti hirvenpyyntiä myös hirvien talvilaidunalueille tai hirviti-hentymäalueille metsävahinkoja mahdollisimman tehokkaasti ennaltaestävällä tavalla. Tältä osin asiakokonaisuus liittyy myös metsälalla toteutettavaan neuvontatyöhön.

Muita huomioita

Valiokunta toteaa, että ehdotetun riistavahinkolain 5 §:n mukaan voitaisiin eräin edellytyksin korvata muiden riistaeläinten kuin hirvieläinten ja suurpetojen aiheuttamat vahingot. Pykälän perustelujen mukaan tällaisina riistaeläinlajeina voisivat tulla kysymykseen esimerkiksi metsäkauris, euroopanmajava ja kanadanmajava. Valiokunta kiinnittääkin huomiota siihen, että kauriiden aiheuttamat vahingot avomaan puutarhaviljelmille ovat lisääntyneet, varsinkin kun kannat ovat runsastumassa metsästyksestä huolimatta. Valiokunta pitääkin säännöksen korvausmenettelyä tältä osin erittäin perusteltuna. Valiokunta kiinnittää tässä yhteydessä myös huomiota siihen, että saukko ja isokoskelo aiheuttavat kalankasvatukselle merkittäviä taloudellisia tappioita muun muassa syömällä tai muuten vahingoittamalla istukaspoikasia.

Esityksessä ei ehdoteta korvattavaksi hyljevahinkoja, joita nykyisen lain nojalla ja Euroopan komission suostumuksella on kertaluontoisesti korvattu vuosilta 2000 ja 2001. Euroopan komission hyväksymä Suomen elinkeinokalatalouden toimintaohjelma 2007—2013 mahdollistaa hylkeiden aiheuttamien vahinkojen korvausmenettelyjen merialueen rannikkokalastajille ja kalankasvatustajille. Toimintaohjelman rahoitus muodostuu Suomen valtion ja Euroopan unionin rahoitusosuuksista. Rannikkokalastuksessa maksetaan ns. hyljesietopalkkio ja kalankasvatukselle aiheutuneet vahingot korvataan hylkeiden vahingoittamien kalojen osalta. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että hyljevahingot ovat vuodesta vuoteen lisääntyneet voimakkaasti ja muodostavat jo uhan edellä mainituille kalastuselinkeinoille. Valiokunta pitääkin tarpeellisenä, että selvitetään mahdollisuudet korvata

yhä lisääntyvät hyljevahingot riistavahinkolain mukaan.

Esityksessä ehdotetaan riistavahinkolain 25 §:ään säännöksiä muun muassa riistanhoito-yhdistyksen edustajan osallistumisesta maastotarkastukseen. Edustajalla olisi oikeus olla läsnä maastotarkastuksessa ja oikeus liittää maastotarkastuksesta laadittuun arviokirjaan käsityksensä vahingosta. Ehdotetut säännökset vastaisivat voimassa olevia säännöksiä. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että hirvieläinten ja suurpetojen vahingot jakaantuvat maantieteellisesti epätasaisesti. Tämän vuoksi eräille riistanhoito-yhdistyksille voi aiheutua huomattavia kustannuksia osallistumisesta maastotarkastuksiin. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että parhaillaan on käynnissä riistahallinnon toimintaa ja organisaatorakennetta koskeva arviointi. Valiokunta pitääkin tärkeänä, että edellä esitetty otetaan huomioon arvioinnissa ja sitä seuraavassa resursoinnissa.

Esityksessä ehdotetun riistavahinkolain 27 §:n mukaan metsävahingon toteaisi ja arvioisi vahinkopaikkakunnalla toimivaltainen metsäkeskus. Metsäkeskus voisi tarvittaessa käyttää apuna hyväksymäänsä puolueetonta asiantuntijaa. Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että tässä tarkoituksessa metsänhoitoyhdistysten asiantuntemusta tulee hyödyntää. Käyttäen paikallisten metsänhoitoyhdistysten edustajia arvioinnissa voidaan myös tarkastuskustannuksia alentaa.

Lopuksi

Valiokunta toteaa, että hallituksen esityksessä ja valiokunnan mietinnössä ehdotetaan lukuisia muutoksia nykyisin käytössä oleviin riistavahinkojen korvausmenettelyihin. Valiokunta edellyttääkin, että annettavan riistavahinkolain vaikutuksia seurataan ja että valiokunnalle toimitetaan vuoden 2010 loppuun mennessä selvitys seurannan tuloksista.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusta.

tusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Yksityiskohtaiset perustelut

1. Riistavahinkolaki

4 §. Valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden 1 momentin lakiteknisenä täsmennyksenä. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän uuden 2 momentin (esityksen mukainen 1 momentti) sääntelyn yksinkertaistamista ja selkeyttämistä.

5 §. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä pykälän muotoilua on pidetty liian avoimena. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa pykälän sanamuotoa tarkistettavaksi. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän selkeyttämiseksi sen jakamista kahdeksi momentiksi.

6 §. Valiokunta pitää pykälän 3 momenttiin selvyiden vuoksi ehdotettua sääntelyä turhana. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa momentin poistamista.

9 §. Valiokunta kiinnittää huomiota henkilövahinkoja kärsineiden erityiseen suojan tarpeeseen, minkä johdosta korvauksen vähentämisen mahdollisuutta ei tule ulottaa henkilövahinkojen perusteella maksettaviin korvauksiin. Valiokunta ehdottaakin 2 momenttia muutettavaksi siten, että korvaukset henkilövahingoista eivät olisi riippuvaisia valtion talousarvioon otetuista määrärahoista. Lisäksi valiokunta ehdottaa täsmennystä momentin sanamuotoon.

Edellä yleisperusteluissa esitetyin perustein valiokunta ehdottaa pykälän 2 momenttia muutettavaksi siten, että momentissa tarkoitettu vahinko korvataan, jos ehdotetussa laissa tarkoitettujen vahinkojen yhteenlaskettu määrä kalenterivuotta kohti on enemmän kuin 170 euroa.

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on kiinnitetty huomiota porovahinkojen arvioimiskustannusten kohdentumiseen. Esityksessä porovahinkojen arviointikustannukset sisältyisivät poromiehelle maksettaviin korvauksiin. Kunnat voisivat sitten periä omia kustannuksiaan poro-

miehiltä. Valiokunta toteaa, että järjestely olisi muihin lain piirissä oleviin vahingonkäräjöihin nähden poikkeuksellista. Valiokunta ehdottaa, että porovahinkojen arviointikustannusten korvaamista koskeva virke poistetaan pykälän 4 momentista. Näin ollen porovahinkojen arviointikustannuksia koskisi sama pääperiaate kuin muitakin lain sääteliä vahinkoja eli arviointikustannukset eivät jäisi vahingonkäräjän maksettaviksi, jos itse vahingotkin korvataan.

10 §. Valiokunta pitää tarpeellisena lisätä 2 momenttiin viittauksen 3 momenttiin. Siten tarkennettaisiin, että myös 3 momentin nojalla annettavia määräyksiä on tarkoitettu noudatettaviksi vahingon määrää laskettaessa.

Valiokunnalle on todettu, että alemmanasteisia säädöksiä valmisteltaessa on ilmennyt, että maaseutuvirastolle annettava määräyksenantovaltaa tulee tarkentaa. Valiokunta ehdottaakin pykälän 3 momenttia täsmennettäväksi.

11 §. Valiokunnalle toimitetun selvityksen mukaan alemmanasteisia säädöksiä valmisteltaessa on ilmennyt, että eläinvahinkojen korvaamisessa käytettävistä arvoista on tarkoituksenmukaisempaa säätää maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kuin Maaseutuviraston määräyksellä. Valiokunta ehdottaa sen vuoksi pykälän 2 momentin valtuutussäännöstä muutettavaksi.

12 §. Esityksessä ehdotetun 1 momentin mukaan suurpedon koiralle aiheuttama vahinko voitaisiin korvata muun ohella, jos koiraa on vahingon sattuessa valvotuissa olosuhteissa käytetty metsästykseseen. Esityksen perustelujen mukaan valvotuilla olosuhteilla korostettaisiin koiran omistajan tai haltijan vastuuta koiran asianmukaisessa pidossa ja käytössä. Ottaen huomioon eri metsästysmuotojen koiran käytölle asettamat vaatimukset valiokunta pitää tarpeellisena täsmennää 1 momenttia siten, että metsästyksen osalta koiran käytön tulee olla kyseessä oleva metsästyksen laji huomioon ottaen valvottua. Valiokunta ehdottaa myös momentin selkeyttämistä.

13 §. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 ja 2 momentin muuttamista edellä yleisperusteluissa esitetyillä perusteilla.

Pykälän 2 momenttiin edellä esitetyn muutoksen johdosta momenttiin ehdotetut säännökset paliskunnalle ohjautuvan korvauksen osan käytöstä käyvät tarpeettomiksi. Valiokunta ehdottaakin niiden poistamista.

Valiokunta ehdottaa 3 momentin täsmentämistä Maaseutuviraston antamien määräysten osalta. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on pidetty tarkoituksenmukaisena, että lain tasolla ohjataan tarkemmin, kuinka Maaseutuviraston tulee määrittää porovahinkojen korvaamisessa käytettävät käyvät arvot. Käyvät arvot määriteltäisiin siten seuraavien seikkojen perusteella: porolajin keskimääräinen paino, porolajikohtainen siitoskerroin sekä poronlihan tuottajahinta. Porolajeja ovat esimerkiksi siitoshirvas, siitosvaadin, teurashirvas ja ajoporo.

Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälään teknisiä tarkennuksia.

14 §. Valiokunta ehdottaa edellä yleisperusteluissa esitetyn perustein 1 momentin muuttamista.

Valiokunta ehdottaa lisäksi 4 momenttia muutettavaksi siten, että maa- ja metsätalousministeriön asetuksen sijasta vasahävikkikorvauksesta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Vasahävikkiä koskeva asetus tulee vaikuttamaan hyvin merkittävästi vuosittain maksettavien korvausten määriin. Tämän vuoksi on perusteltua nostaa asetus valtioneuvoston asetuksen tasolle. Toisaalta vuosittain annettava asetus on työläs, joten varsinainen vasahävikkikorvaus olisi yksinkertaisinta maksaa vuosittain maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä, jossa sovellettaisiin laista tai valtioneuvoston asetuksesta suoraan tulevia säännöksiä. Ministeriön päätös, josta valiokunta ehdottaa säädettäväksi pykälän uudessa 4 momentissa, olisi tällöin puhtaasti tekninen valtionavun irroittamispäätös.

Valiokunta ehdottaa 4 momenttia muutettavaksi myös siten, että asetuksella ei säädettäisi vaadintien määräästä, sillä se määräytyy viimeksi vahvistetun poroluettelon mukaisesti eikä näin

ollen edellytä asiasta erikseen säätämistä. Samoin valiokunta ehdottaa momentin luettelosta poistettavaksi tarpeettomana sen 1 kohdan, josta valiokunta ehdottaa edellä todetun mukaisesti säädettäväksi pykälän uudessa 4 momentissa.

15 §. Viitaten edellä 13 §:n 2 momenttiin ehdotettuun muutokseen valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentista poistettavaksi viittauksen 13 §:n 2 momenttiin.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää tärkeänä, että pykälän 3 momentista ilmenee, että kyseessä on maa- ja metsätalousministeriön tekemä hallintopäätös. Nimenomainen maininta hallintopäätöksestä poistaa lain soveltajalta heti epäilykset siitä, että säännöksessä voisi olla kysymys ministeriön asetuksentasoisesta norminannosta. Valiokunta ehdottaakin, että asetus-sana korvataan hallintopäätös-sanalla.

16 §. Valiokunta toteaa, että esityksen mukaisen pykälän 1 momentin mukaan siinä tarkoitettu välitön vahinko korvattaisiin. Valiokunta ehdottaa 2 momenttia tarkistettavaksi siten, että se olisi vastaavalta osin yhdenmukainen 1 momentin kanssa.

19 §. Valiokunta pitää tarpeellisena lisätä 2 momenttiin sanan kasvupaikka, koska uudessa summa-arvomenetelmässä, joka todennäköisesti lähivuosina tulee myös hirvieläinten aiheuttamien metsävahinkojen osalta käyttöön, käytetään metsätyyppi-käsitteen sijasta käsitettä kasvupaikka.

Lisäksi valiokunta pitää tarpeellisena ehdottaa pykälään lisättäväksi uudet 3 ja 4 momentit.

Uuteen 3 momenttiin valiokunta ehdottaa säännöstä siitä, että korvausta ei makseta, jos kasvatuskelpoisten puulajien vahingoittumattomien taimien lukumäärä tasaisesti jakaantuneena ylittää metsänhoitosuositusten mukaiset metsänuudistamisen tavoitteena olevat taimitiheydet. Ehdotettu sääntely sisältyy nykyään maa- ja metsätalousministeriön määräykseen hirvieläinvahinkojen korvaamisesta metsätalousvahingoissa (2410/723/2001).

Uuteen 4 momenttiin valiokunta ehdottaa säännöstä siitä, että taimikolle ja sitä varttuneemmalle puustolle aiheutuneen vahingon korvauksen laskemisessa käytettävistä puulajikohtaisista vaurioluokista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Tarve lisätä momenttiin valtuutus vaurioluokkien säätämiseen on todettu riistavahinkolain alemmanasteisia säädöksiä työstettäessä. Vaurioluokat sisältyvät nykyään maa- ja metsätalousministeriön määräykseen hirvieläinten aiheuttamien metsävahinkojen arvioimisesta ja korvausten laskemisesta (1218/621/2001). Kyseiset määräykset kumotaan riistavahinkolain säätämisen yhteydessä.

20 §. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää tarpeellisena muuttaa 2 momenttia niin, että laskentakaavoista säädettäisiin, ottaen huomioon niiden merkitys, valtioneuvoston asetuksella eikä maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Valiokunta pitää tarpeellisena ehdottaa pykälään lisättäviksi uusi 4 momentti, jonka mukaan muiden tuhonaiheuttajien kuin hirvieläimen kasvatuskelvottomaksi vahingoittamia taimia ei otettaisi huomioon puuston kasvu- ja laatuapioikorrausta laskettaessa. Nykyisin asiasta säädetään maa- ja metsätalousministeriön määräyksessä hirvieläinten aiheuttamien metsävahinkojen arvioimisesta ja korvausten laskemisesta (1218/621/2001). Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että säännös tulee antaa lain tasolla eikä alemmanasteisissa säädöksissä.

21 §. Valiokunta ehdottaa pykälään lisättäviksi uudet 2 ja 3 momentit.

Ehdotetun 2 momentin mukainen sääntely sisältyy nykyään maa- ja metsätalousministeriön määräykseen hirvieläinvahinkojen korvaamisesta metsätalousvahingoissa (2410/723/2001).

Uuden 3 momentin sääntely puolestaan sisältyy maa- ja metsätalousministeriön määräykseen hirvieläinten aiheuttamien metsävahinkojen arvioimisesta ja korvausten laskemisesta (1218/621/2001).

Tarve säännösten nostamisesta lakiin on todettu riistavahinkolain alemmanasteisia säädöksiä valmisteltaessa.

22 §. Valiokunta ehdottaa teknisen muutoksen tekemistä pykälään täydentämällä viittaussäännöksiä.

23 §. Valiokunta ehdottaa teknisen muutoksen tekemistä pykälän 2 momentin 3 kohtaan.

24 §. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta katsoo, että 2 momenttiin ehdotetut säännökset maastotarkastuksen tarpeellisuudesta ja teknisestä järjestämisestä ovat liian avoimia. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa 2 momenttia täydennettäväksi täsmennyksillä ja valtioneuvostolle annettavalla asetuksenantovaltuudella.

30 §. Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota säännöksen avoimuuteen. Lisäksi edellä pykälän 24 kohdalla ehdotetut alemmanasteiset säännökset ohjaavat käytännössä maastotarkastusta, minkä vuoksi pykälän sääntelylle ei ole tarvetta. Valiokunta ehdottaakin pykälän poistamista. Pykälän poistamisen vuoksi lain jäljempänä olevien pykälien numerointi muuttuisi.

30 (31) §. Valiokunta ehdottaa teknisen muutoksen tekemistä pykälän 1 ja 2 momenttiin.

32 (33) §. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momenttiin otettavaksi säännöksen (uusi 4 kohta) siitä, että porovahingoissa paliskunta ja paliskuntanumero tulee ilmoittaa korvaushakemuksessa. Ilmoitettava tieto helpottaa muun ohella petoeläinten aiheuttamien vahinkojen tilastointia. Viitaten edellä 13 §:n 2 momenttiin ehdotettuun muutokseen valiokunta ehdottaa lisäksi 8 kohtaan tehtäväksi teknisen muutoksen.

Edellä esityksen mukaisen 30 §:n kohdalla esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa 3 momenttiin sisältyvän viittaussäännöksen muuttamista.

34 (35) §. Pykälässä säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriölle, Maaseutuvirastolle, kuntien

maaseutuelinkeinoviranomaiselle ja metsäkeskukselle oikeus saada muulta viranomaiselta siinä mainittuja salassapidettäviä tietoja. Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että ehdotettu tiedonsaantioikeus "muulta viranomaiselta" on laaja eikä asiaa käsitellä tarkemmin säännöksen perusteluissa. Valiokunta toteaa, että korvauksen myöntämisen ja takaisinperinnän kannalta olennaisia tietoja ovat korvauksen hakijan taloudellista asemaa ja siihen liittyviä seikkoja koskevat tiedot. Valiokunta korostaa sitä, että saatavien tietojen tulee olla välttämättömiä korvausta koskevan asian käsittelemisen kannalta. Valiokunta ehdottaa säännöksen täsmentämistä.

36 (37) §. Asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota siihen, että luovutettavat salassapidettävät tiedot on ilmaistu ehdotetussa säännöksessä laajasti eikä säännöstä ole perusteltu tarkemmin. Valiokunta ehdottaakin tietojen luovuttamisen rajoittamista siltä osin kuin on kysymys tutkimustarkoituksiin tai riistakantojen metsästyksen mitoitusta ja kohdentamista koskevaan päätöksentekoon tarvittavista tiedoista. Tietojen luovuttaminen rajattaisiin näissä tilanteissa koskemaan vain korvauksen hakijan kotikuntaa, vahingon aiheuttajaa, vahinkolajia, vahinkopaikkakuntaa, vahinkopaikan paikkatietoa, arviointikustannuksia sekä haetun ja maksetun korvauksen suuruutta koskevia tietoja, jotka kaikki liittyvät kiinteästi riistaeläinkantojen metsästyksen mitoitukseen ja kohdentamiseen. Säännöksen selkeyttämiseksi ja tarkentamiseksi valiokunta ehdottaa pykälää muutettavaksi myös siten, että esityksen mukaisen pykälän 1 momentti jaetaan kahteen eri momenttiin, jolloin esityksessä ehdotettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi ja esityksessä ehdotettu 3 momentti siirtyy 4 momentiksi. Valiokunta ehdottaa myös nyt ehdotettavan 3 momentin teknistä tarkistamista.

41 (42) §. Edellä esityksen mukaisen 30 §:n kohdalla esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa 1 momenttiin sisältyvän viittaussäännöksen muuttamista.

44 (45) §. Edellä esityksen mukaisen 30 §:n kohdalla esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa 1 momenttiin sisältyvän viittaussäännöksen muuttamista.

46 (47) §. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää tarpeellisena täsmentää 1 momenttiin ehdotettua säännöstä, jossa kunnalle annettaisiin oikeus periä maksu maastotarkastuksen suorittamisesta ja vahingonarvioinnista. Viitaten 24 §:n 2 momentin kohdalla ehdotettuun muutokseen valiokunta ehdottaa pykälään lisättäväksi uuden 2 momentin, jonka mukaan porovahinkojen osalta vahingon maastotarkastuksen suorittamisesta ja siitä perittävästä maksusta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Porovahinkojen maastotarkastuksista säättämisen valtioneuvoston asetuksella on tarpeen, koska porovahinkojen osalta ei voida käyttää vahingon arvioinnin kustannuksena omakustannusarvion suuruista maksua, kuten muiden vahinkojen osalta voidaan tehdä. Asetuksella on tarkoituksenmukaista säätää myös siitä, että kunnalle maksetaan maastotarkastuksen kustannukset suoraan valtion varoista. Siten poronostajan ei tarvitsisi maksaa kustannuksia omista varoistaan.

Valiokunta ehdottaa myös, että 3 momentin (esityksen 2 momentti) toisesta virkkeestä poistetaan "erikseen" sana tarpeettomana.

47 (48) §. Liittyen edellä 14 §:n kohdalla ehdotettuun muutokseen vasahävikikorvauksen maksamisesta valtioneuvostuksena valiokunta ehdottaa 4 momentin loppuun lisättäväksi säännöksen muutoksenhakumenettelyä.

50 (51) §. Edellä esityksen mukaisen 30 §:n kohdalla esitettyyn viitaten valiokunta ehdottaa 1 momenttiin sisältyvän viittaussäännöksen muuttamista.

51 (52) §. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että riistavahinkorekisterin valmistelu ei ole vielä edennyt niin pitkälle, että järjestelmä olisi valmis lain voimaantullessa. Valiokunta ehdottaakin, että 1 momenttiin lisättäisiin virke, jonka mukaan lain 35 ja 37 §:n sään-

nösten voimaantulosta säädetään erikseen valtioneuvoston asetuksella.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää tarpeellisenä ehdottaa, että pykälän 2 momenttiin sisältyvä siirtymäsäännös sisällytetään omaan pykäläänsä. Näin ollen esityksen mukaisen pykälän 2 momentti siirtyisi uuteen 52 pykälään.

52 § (*Uusi*). Valiokunta ehdottaa säädettäväksi uusi 52 §. Uusi pykälä vastaisi edellä todetun mukaisesti esityksen mukaisen 52 §:n 2 momenttia.

2. Laki metsästyslain 87 §:n muuttamisesta

Voimaantulo. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että laki on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2009. Alun perin lain oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2009 alusta. Alemmanasteisten säädösten säännösten valmisteluvaiheessa on kuitenkin ilmennyt tarve säätää varsin monia asioita valtioneuvoston asetuksella. Lisäksi vahinkoasetus edellyttää laajaa kuulemista. Tämä tulee siirtämään asetuksen voimaantuloa. Lisäksi Euroopan komissiota tulee informoida uudesta korvausjärjestelmästä.

Valiokunnalle on todettu, että korvausten maksamisen kannalta olisi myös tärkeää, että

laki tulisi voimaan kesäkuun 2009 alussa. Toisaalta on todettu, että riistavahinkolakia olisi kuitenkin mahdollista soveltaa jo 1 päivänä tammikuuta tai sen jälkeen tapahtuneisiin vahinkoihin. Valiokunta ehdottaakin, että voimaantulosäännöksen 2 momenttiin sisällytetään säännös siitä, että vahingon korvaamiseen sovellettaisiin riistavahinkolakia, mikäli vahinko tapahtuisi 1 päivänä tammikuuta 2009 tai sen jälkeen. Metsävahinkojen osalta uuden lain soveltaminen määräytyisi vahingon arvioimisajankohdan mukaan.

Valiokunnalle on todettu, että kaikki alemmanasteiset säädökset, esimerkiksi kaavakkeiden osalta eivät välttämättä ehdi valmistua lain voimaantuloon mennessä. Sen vuoksi valiokunta pitää tarkoituksenmukaisena säätää voimaantulosäännöksen 3 momentissa, että vanhat kaavakkeet, laskukaavat ym. ovat käytössä, kunnes uusista on päätetty.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta ehdottaa,

että 1. ja 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuina (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään yksi lausuma (Valiokunnan lausumaehdotus).

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Riistavahinkolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku
Yleiset säännökset
1 ja 2 §
(Kuten HE)

2 luku
Korvattavat vahingot ja korvauksen saajat
3 §
(Kuten HE)

4 §

Suurpetovahingot

Suurpedon aiheuttama henkilövahinko korvataan tämän lain mukaan. (Uusi)

Suurpedon aiheuttamana:

(1 kohta *poist.*)

(1 ja 2 kohta kuten HE:n 2 ja 3 kohta)

3) irtaimistovahinkona korvataan muulle kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetulle elottomalle irtaimistolle aiheutunut vahinko; (HE:n 4 kohta)

(4 kohta kuten HE:n 5 kohta)

(HE:n 1 mom.)

5 §

Muiden riistaeläinten kuin hirvieläinten ja suurpetojen aiheuttamat vahingot

(*Poist.*) Muunkin riistaeläimen kuin hirvieläimen tai suurpedon aiheuttama erittäin merkittävä vahinko voidaan korvata valtion talousarvioon vuosittain otetun määrärahan rajoissa tämän lain mukaan, jos tietyn riistaeläimen aiheuttama vahinko kohdistuu samaan elinkeinon laajalla alueella ja vahingon syntyminen ei ole ollut ennalta estettävissä eikä kyseisen riistaeläimen metsästyksellä voida vahinkoja riittävällä tavalla estää tai vähentää.

Tarkempia säännöksiä tietyn riistaeläimen aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella. (Uusi)

6 §

Korvauksen saajat

(1 ja 2 mom. kuten HE)

(3 mom. *poist.*)

7 §

(Kuten HE)

3 luku

Korvauksen myöntämisen perusteet

8 §

(Kuten HE)

9 §

Korvauksen määrä

(1 mom. kuten HE)

Mikäli korvauksia ei voida suorittaa talousarvion puitteissa täysimääräisesti, vähennetään jokaiselta korvaukseen oikeutetulta (*poist.*) korvauksen määrää samassa suhteessa. Vähennystä ei kuitenkaan tehdä henkilövahingon perusteella maksettavista korvauksista.

Riistaeläimen aiheuttama vahinko korvataan, jos korvauksen hakijalle aiheutuneiden tässä laissa tarkoitettujen vahinkojen yhteenlaskettu määrä kalenterivuotta kohti on enemmän kuin 170 euroa. Rajoitus ei kuitenkaan koske suurpetojen aiheuttamia henkilövahinkoja.

Jos vahinko korvataan, maksetaan korvaus myös korvauksen hakijan maksamista vahingon selvittämisen kannalta tarpeellisista ja kohtuullisista vahingon arviointikustannuksista. (*Poist.*)

(5 mom. kuten HE)

10 §

Viljelysvahinkojen korvaaminen

(1 mom. kuten HE)

Vahingon määrää laskettaessa käytetään viljelyskasvien yksikköhintoja ja normisatoina satovahinkojen korvaamisesta annetussa laissa (1214/2000, *satovahinkolaki*) tai sen nojalla taikka 3 momentin nojalla säädettyjä yksikköhintoja ja alueittaisia normisatoja.

Maaseutuvirasto antaa tarvittaessa määräykset puutarha- ja taimitarhakasvien sekä niiden viljelyskasvien yksikköhinnoista ja normisadoista, joista ei ole säädetty satovahinkolain nojalla. Yksikköhinnan ja normisadon määrittämiseen sovelletaan, mitä satovahinkojen arvioinnissa käytettävien kasvilajien yksikköhintojen ja

normisatojen määrittämisestä satovahinkolain 6 ja 7 §:ssä säädetään.

11 §

Eläinvahinkojen korvaaminen

(1 mom. kuten HE)

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella vahvistetaan eläinvahinkojen korvaamisessa käytettävät käyvät arvot.

12 §

Eräiden eläinvahinkojen korvaaminen

Suurpedon koiralle aiheuttama vahinko voidaan korvata vain, jos vahingon sattuessa:

1) *koira on ollut valvotuissa olosuhteissa omistajan tai haltijan pihassa, puutarhassa tai muutoin sille tarkoitettussa tilassa;*

2) *sitä on käytetty metsästysmuoto huomioon ottaen valvotuissa olosuhteissa metsästykseen tai siihen verrattavaan tehtävään; tai*

3) *sitä on valvotuissa olosuhteissa käytetty paimennukseen, vartiointiin tai muuhun niihin verrattavaan tehtävään.*

(2 ja 3 mom. kuten HE)

13 §

Porovahinkojen korvaaminen

Porovahingosta voidaan korvata enintään suurpedon tappaman tai 4 §:ssä tarkoitetun suurpetovahingon takia lopetetun poron käypää arvoa vastaava määrä puolitoistakertaisena. Vasonnan ja marraskuun viimeisen päivän välisenä aikana suurpetojen tappamat tai suurpetovahingon takia lopetetut poronvasat korvataan 14 §:n mukaisessa menettelyssä. Joulukuun ensimmäisestä päivästä alkaen suurpetojen tappamat poronvasat tai suurpetovahingon takia lopetetut poronvasat korvataan tämän pykälän nojalla.

Porovahingosta suoritettava korvaus maksetaan (poist.) poronomistajalle tai, jos omistajaa ei tiedetä, paliskunnalle. (Poist.) Korvauksen määrää laskettaessa otetaan vähennyksenä huo-

mioon se määrä, jolla poroa voidaan käyttää hyödyksi.

Maaseutuvirasto antaa tarkemmat määräykset porovahinkojen korvaamisessa käytettävistä käyvistä arvoista porolajeittain vähintään viiden vuoden välein. Käypä arvo määritetään porolajin keskimääräisen painon ja porolajikohtaisen siitoskertoimen sekä poronlihan tuottajahinnan perusteella. Poronlihan tuottajahinta lasketaan kolmen viimeksi kuluneen poronhoitovuoden tuottajahintojen keskiarvona.

14 §

Vasahävikkikorvaus

Paliskunnalle voidaan (poist.) maksaa poronomistajille edelleen jaettavaksi vasonnan ja marraskuun viimeisen päivän väliseltä ajalta laskennallisin perustein määräytyvää korvausta suurpetojen aiheuttamien vahinkojen vuoksi kadoksiin jääneistä poronvasoista (vasahävikkikorvaus).

(2 ja 3 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella vähintään kolmen vuoden välein annetaan tarkemmat säännökset:

(1 kohta poist.)

(1 kohta kuten HE:n 2 kohta)

(2 kohta kuten HE:n 4 kohta)

(3 ja 4 kohta poist.)

Vasahävikkikorvaus maksetaan vuosittain paliskunnalle Paliskuntain yhdistyksen hakemuksesta maa- ja metsätalousministeriön päätöksellä noudattaen valtioneuvoston (688/2001) säännöksiä. (Uusi)

15 §

Poikkeuksellisen suuret porovahingot

(1 mom. kuten HE)

Erityisenä korvauksena maksetaan 13 §:n mukainen korvaus kaksinkertaisena (poist.).

Korvaukseen oikeutetut paliskunnat vahvistetaan maa- ja metsätalousministeriön hallinto päätöksellä.

16 §

Irtaimistovahinkojen korvaaminen

(1 mom. kuten HE)

Suurpedon elottomalle irtaimistolle aiheuttamasta välittömästä vahingosta voidaan korvata enintään se arvo, joka irtaimistolla oli vahingon sattuessa.

17 ja 18 §
(Kuten HE)

19 §

Taimikon ja sitä varttuneemman puuston korvaaminen

(1 mom. kuten HE)

Taimikolle ja sitä varttuneemmalle puustolle aiheutuneen vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon hirvieläimen yksittäisten puiden päärangalle, sivuoksille, neulas- tai lehtimassalle tai kuorelle aiheuttamien vaurioiden suuruus. Vahingoittuneeksi katsotaan kasvatettaviksi tarjotut kokonaan tuhoutuneet puut ja ne puut, joiden kasvu tai laatu on vaurioiden johdosta pysyvästi alentunut. Vahingon määrittämisessä otetaan huomioon lisäksi vahinkoalueen maantieteellinen sijainti ja pinta-ala, metsätyyppi tai kasvupaikka, puulaji, taimien tai puiden lukumäärä ja keskipituus ennen vahinkoa sekä vahingoittuneiden taimien tai puiden lukumäärä.

Korvausta ei makseta, jos kasvatuskelpoisten puulajien vahingoittumattomien taimien lukumäärä tasaisesti jakaantuneena ylittää metsänhoitosuosituksen mukaiset metsänuudistamisen tavoitteena olevat taimitiheydet. (Uusi)

Taimikolle ja sitä varttuneemmalle puustolle aiheutuneen vahingon korvauksen laskemisessa käytettävistä puulajikohtaisista vaurioluokista säädetään valtioneuvoston asetuksella. (Uusi)

20 §

Taimikolle ja sitä varttuneemmalle puustolle aiheutuneen vahingon määrittäminen

(1 mom. kuten HE)

Valtioneuvoston asetuksella säädetään taimikon ja sitä varttuneemman puuston laskennallisen käyvän arvon määrittämiseen sekä vahinkojen korvausten laskentaan käytettävät laskenta-kaavat.

(3 mom. kuten HE)

Muiden tuhonaiheuttajien kasvatuskeltomaksi vahingoittamia taimia ei oteta huomioon puuston kasvu- ja laatutappiokorvausta laskettaessa. (Uusi)

21 §

Täydennysviljelyn tai uudelleen metsityksen korvaaminen

(1 mom. kuten HE)

Taimisuoja, heinäntorjunta-aineita sekä niiden hankinnasta aiheutuneita kustannuksia ei korvata. (Uusi)

Jos vahinkoalueella tehdään täydennys- tai uudelleenviljely hirvieläinten ja muiden tuhonaiheuttajien yhteensä aiheuttamien vahinkojen vuoksi, voidaan korvausta täydennys- ja uudelleenviljelystä maksaa siltä osin kuin vahingot ovat hirvieläinten aiheuttamia. (Uusi)

22 §

Henkilövahinkojen korvaaminen

Suurpedon aiheuttamasta henkilövahingosta maksettava korvaus määrätään noudattaen vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvun 2, 2 a—2 d, 3, 4, 7 ja 8 §:n ja 7 luvun 3 §:n säännöksiä.

4 luku

Vahingon ilmoittaminen ja arviointi

23 §

Vahingosta ilmoittaminen

(1 mom. kuten HE)

Vahinkoilmoitus tehdään:

(1 ja 2 kohta kuten HE)

3) metsävahingoista vahinkopaikkakunnan toimivaltaiselle metsäkeskukselle.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

24 §

Maastotarkastuksen järjestäminen

(1 mom. kuten HE)

Porovahinkojen maastotarkastusten tarpeellisuudesta ja järjestämisestä sekä kustannusten korvaamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja metsävahinkojen tarkastusten teknisestä järjestämisestä voi Maaseutuvirasto antaa tarkempia määräyksiä.

25—29 §
(Kuten HE)

30 §
(Poist.)

5 luku

Korvauksen hakeminen ja maksaminen

30 (31) §

Toimivaltainen viranomainen korvauskäsittelyssä

Viljelys-, eläin-, irtaimisto- ja porovahinkojen korvauskäsittelyssä toimivaltainen viranomainen on hakijan kotikunnan maaseutuelinkeinoviranomainen.

Metsävahinkoa koskevan korvausasian ratkaisee vahinkopaikkakunnalla toimivaltainen metsäkeskus.

(3 mom. kuten HE)

31 (32) §
(Kuten HE)

32 (33) §

Korvaushakemus

Korvaushakemuksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

(1—3 kohta kuten HE)

4) porovahingoissa korvauksen hakijan paliskunta ja paliskuntanumero; (Uusi)

(5—8 kohta kuten HE:n 4—7 kohta)

9 (8) korvauksen hakijan kunnalle tai metsäkeskukselle maksamat arviointikustannukset: (poist.)

(10 ja 11 kohta kuten HE:n 9 ja 10 kohta)

(2 mom. kuten HE)

Hakijan tulee korvaushakemuksen käsittelyn yhteydessä pyynnöstä antaa tiedot muistakin seikoista, joita 30 §:n mukainen toimivaltainen viranomainen tarvitsee korvaushakemuksen ratkaisemiseksi.

(4 mom. kuten HE)

33 (34) §
(Kuten HE)

34 (35) §

Viranomaisten tietojensaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisella ja metsäkeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viranomaiselta korvauksen hakijaa koskevia sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä korvausta koskevan asian käsittelemiseksi. Tällaisia tietoja ovat korvauksen hakijan taloudellista asemaa ja liiketäi ammattitoimintaa taikka muuta korvauksen myöntämisen tai takaisinperinnän kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevat tiedot.

35 (36) §
(Kuten HE)

36 (37) §

Tietojen julkisuus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisella ja metsäkeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai Euroopan yhteisön toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatuja, korvauksen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu. (Poist.)

Salassapitosäännösten estämättä korvauksen hakijan kotikuntaa, vahingon aiheuttajaa, vahinkolajia, vahinkopaikkakuntaa, vahinkopaikan paikkatietoa, arviointikustannuksia sekä haetun ja maksetun korvauksen suuruutta koskevia tietoja voidaan luovuttaa myös riistaeläinten kantoja, niiden aiheuttamia vahinkoja ja vahinkojen ennaltaehkäisyä varten tehtäviin tutkimustarkoituksiin sekä riistaeläinkantojen metsästyksen mitoittamista ja kohdentamista koskevaan päätöksentekoon. (Uusi)

Edellä 1 ja 2 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty. (HE:n 2 mom.)
(4 mom. kuten HE:n 3 mom.)

37—39 (38—40) §
(Kuten HE)

6 luku

Korvauksen palautus ja takaisinperintä40 (41) §
(Kuten HE)

41 (42) §

Korvauksen takaisinperintä

Korvauksen myöntäneen tai maksaneen viranomaisen ja, metsävahinkoja koskevan korvauksen osalta metsäkeskuksen esityksestä,

Maaseutuviraston on päätöksellään määrättävä korvauksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu korvaus takaisin perittäväksi, jos:

1) korvauksen saaja on jättänyt palauttamatta korvauksen tai sen osan, joka 40 §:n mukaan on palautettava;

(2—4 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

42 ja 43 (43 ja 44) §
(Kuten HE)

44 (45) §

Kohtuullistaminen

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen, Valtiokonttori ja Maaseutuvirasto voivat 41 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa päättää, että osa palautettavasta tai takaisin perittävästä määrästä, sille laskettavasta korosta tai viivästyskorosta jätetään perimättä, jos täysimääräinen palauttaminen tai takaisinperintä on kohtuutonta korvauksen saajan taloudelliseen asemaan ja olosuhteisiin tai olosuhteiden muutokseen nähden.

(2 mom. kuten HE)

45 (46) §
(Kuten HE)

7 luku

Erinäiset säännökset

46 (47) §

Maksut maastotarkastuksen suorittamisesta ja vahingon arvioinnista

Kunta voi periä viljelys-, eläin- tai irtaimisto-
vahinkojen vahingonkärsijältä vahingon maastotarkastuksen suorittamisesta ja vahingon arvioinnista enintään omakustannusarvon suuruisen maksun.

Porovahinkojen osalta vahingon maastotarkastuksen suorittamisesta ja siitä perittävästä

maksusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. (Uusi)

Metsäkeskus voi periä vahingonkärsijältä maksun maastotarkastuksen suorittamisesta ja metsävahingon arvioinnista. Metsäkeskuksen suoritteista perittävistä maksuista annetaan tarkempia säännöksiä (*poist.*) maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. (HE:n 2 mom.)

47 (48) §

Muutoksenhaku

(1—3 mom. kuten HE)

Valtiokonttorin tämän lain nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölais-
sa säädetään. Hallinto-oikeuden tämän lain no-
jalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta
valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos
korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.
*Maa- ja metsätalousministeriön tekemään val-
tionapäättökseen voi hakea valtionavustuslain
mukaisesti oikaisua maa- ja metsätalousministe-
riöltä.*

(5 mom. kuten HE)

48 ja 49 (49 ja 50) §
(Kuten HE)

50 (51) §

Maaseutuviraston valvontatehtävä

Maaseutuviraston tehtävänä on suorittaa tä-
män lain noudattamisen valvonnassa tarpeelli-
sia kuntien maaseutuelinkeinoviranomaisten
sekä metsäkeskusten tarkastuksia sen mukaan
kuin maa- ja metsätalousministeriö tarkemmin
määrää. Maaseutuviraston valvontatehtävään
sovelletaan tällöin, mitä 49 §:ssä säädetään maa-
ja metsätalousministeriön valvontatehtävästä.

(2 mom. kuten HE)

51 (52) §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
200 . Lain 35 ja 37 § tulee kuitenkin voimaan
valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajan-
kohtana.

(2 ja 3 mom. *poist.*)

(2 mom. kuten HE:n 4 mom.)

52 § (Uusi)

Siirtymäsäännös

*Edellä 6 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitet-
tua omistusoikeusrajoitusta ei sovelleta, jos yh-
teismetsän osakaskunta on muodostettu ennen 1
päivää maaliskuuta 2003.*

2.

Laki

metsästyslain 87 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetun metsästyslain (615/1993) 87 §, sellaisena kuin se
on laissa 314/2005, seuraavasti:

87 §
(Kuten HE)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Jos tämän lain voimaan tullessa voimassa olleessa 87 §:ssä tarkoitettu vahinko on tapahtunut 1 päivänä tammikuuta 2009 tai sen jälkeen taikka metsävahinko on arvioitu mainittuna päivänä tai sen jälkeen, vahingon korvaamiseen sovelletaan mainitun pykälän asemesta mitä riistavahinkolaissa säädetään. (Uusi)

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 87 §:n nojalla vahvistettuja vahinkoilmoituksen

kaavoja, arviokirjoja, metsävahinkoihin liittyvien korvausten laskentakaavoja, puulajikohtaisia vaurioluokkia, metsäkeskuksissa käytössä olevia hirvieläinvahinkojen aputaulukkoja sekä muita riistavahinkojen arvioinnissa käytössä olevia kaavoja ja lomakkeita käytetään kuitenkin edelleen haettaessa korvausta ja arvioitaessa vahinkoa riistavahinkolain nojalla, kunnes riistavahinkolaissa säädetty vastaavat kaavat ja lomakkeet on vahvistettu. (Uusi)

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että annettavan riistavahinkolain vaikutuksia seura-

taan ja että seurannan tuloksista toimitetaan maa- ja metsätalousvaliokunnalle selvitys vuoden 2010 loppuun mennessä.

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Jari Leppä /kesk
vpj. Pertti Hemmilä /kok
jäs. Susanna Haapoja /kesk
Hannu Hoskonen /kesk
Anne Kalmari /kesk
Johanna Karimäki /vihr
Lauri Kähkönen /sd

Esa Lahtela /sd
Mats Nylund /r
Klaus Pentti /kesk
Erkki Pulliainen /vihr
Arto Satonen /kok
Pekka Vilkuna /kesk
vjäs. Matti Kangas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius.